

ROLA WSZY I WSZOŁÓW W PRZENOSZENIU GRZYBICY SKÓRY BYDŁA

FRANCISZEK KAMYSZEK

Zakład Higieny Weterynaryjnej, Poznań

Celem pracy było wykazanie roli ektopasożytów w powstawaniu i szerzeniu dermatomykoz u bydła oraz ich ewentualnego wpływu na przebieg i wyniki leczenia grzybicy.

Materiał badawczy stanowiło 2190 buhajków i jałówek w wieku 1-15 miesięcy pochodzących z 5 gospodarstw rolnych (A-E). Badania kliniczne wykazały u 1672 sztuk bydła (76,3%) zmiany na skórze w okolicy głowy, szyi, łopatek i nasady ogona charakterystyczne dla wszy i wszołów oraz egzemplarze tych pasożytów i ich jaja głównie w okolicy rogów. Dodatkowo u 657 (30,0%) spośród tych zwierząt stwierdzono ogniska różnej wielkości charakterystyczne dla grzybicy.

Pobrany do badań laboratoryjnych materiał ze skóry chorobowo zmienionej od 205 sztuk bydła wykazał obecność ektopasożytów (*Haematopinus eurysternus* N., *Solenopotes capillatus* E. i *Damalinia bovis* L.) w 192 próbach (93,7%). Badania mikroskopowe wykazały artrospory grzybów w 153 próbach (74,7%). Z wysianych prób na podłożu Sabouraud ze 115 zeszkrobim (56,1%) oraz z 32 pasożytów (16,7%) uzyskano wzrost *Trichophyton verrucosum*.

Grupę 767 zwierząt z gospodarstw A, B i C ze zmianami skórными poddano najpierw leczeniu 0,15% roztworem Neguvonu dwukrotnie z przerwą 7-8 dniową za pomocą agregatu sprężarkowego. Już po kilku dniach stwierdzono ustępowanie objawów chorobowych u zwierząt w gospodarstwach A, B i C, natomiast w pozostałych nastąpiło dalsze nasilenie schorzenia. Następnie zwierzęta z objawami wskazującymi na grzybicę w gospodarstwach A-E poddano leczeniu preparatem Dermowet. W ciągu 15-28 dni zostały wyleczone wszystkie zwierzęta w gospodarstwach A, B i C, natomiast w pozostałych dwu proces chorobowy utrzymywał się, a u niektórych osobników znacznie się zaostrzył. Z tych względów leczenie grzybicy w gospodarstwach D i E przerwano i całe pogłowie poddano dwukrotnie opryskiwaniu 0,15% roztworem Neguvonu, a następnie przy-

stapiono ponownie do leczenia grzybicy. Po 2-3-krotnym zastosowaniu preparatu Dermowet, wszystkie zwierzęta uznano za zdrowe. Przeprowadzone badania wykazały, że wszy i wszóły u bydła mogą być przenosicielami grzybów, a obecność wspomnianych owadów na skórze uniemożliwia skuteczne zwalczanie dermatomykozy, która wymaga uprzednio zwalczania tej parazytozy.

Adres autora:

60-126 Poznań, Głogowska 168 m, 3

ROLE OF SUCKING AND BITING LICE IN THE TRANSMISSION OF DERMATOMYCOSIS IN CATTLE

by

F. KAMYSZEK

The material for investigation comprised 2190 bulls and heifers aged 1-15 months, originating from 5 state farms (A-E). Clinical examination of the cattle revealed changes of the skin, typical of the effects of *Anoplura* and *Mallophaga*, also specimens of these parasites and their eggs, in 1672 individuals (76.3%). In addition, in 657 (30%) of these animals, foci of various size characteristic of mycosis were found.

Laboratory samples taken from diseased areas the skin revealed the presence of ectoparasites in 93.7% and arthrospores of fungi in 74.7% samples. The growth of *Tripchophyton verrucosum* was obtained from samples cultivated on the Sabouraud medium from 155 scrapings (56.1%) and 32 specimens of parasites (16.7%). A group of 727 animals with symptomatic skin infestation from farms A, B and C, were first treated twice with a 0.15% Neguvon solution, at 7-8 day intervals, using a compressor. After several days, the symptoms began to disappear in these animals, but in those from the remaining two farms, a further intensification of the disease was observed. Following this, animals from farms A-E with symptoms indicating mycosis were treated with Dermowet. Over a period of 15-28 days, all the animals from farms A, B and C were cured, but the morbid process continued and in some cases become more acute, in the two remaining farms. For these reasons, the treatment of mycosis on farms D and E was discontinued, the whole stock being twice sprayed with a 0.15% Neguvon solution, after which treatment of the mycosis was commenced. After the application of Dermowet 2-3 times, all the animals were found to be healthy.

The investigations indicated that in cattle, *Anoplura* and *Mallophaga* may transmit fungi, their presence on the skin precluding efficient control of dermatomycosis, which requires prior control of the parasitosis.